

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Folketingets Lovsekretariat
Christiansborg

Medlem af Folketinget Karina Adsbøl (DD) har den 29. januar 2025 stillet spørgsmål nr. S 587, som hermed besvares.

4. februar 2025
Sagsnr.: 25/02739

Spørgsmål nr. S 587:

Er det ministerens holdning, at flere små skoletilbud må lukke på grund af incitamentsstrukturer, eller er det ministerens holdning, at små behandlings- og undervisningstilbud er vigtige tilbud?

Der henvises til artiklen »Her lykkes de børn, andre har opgivet: Forældre frygter skoleluknings konsekvenser for udsatte børn« bragt på skolemonitor.dk den 27. januar 2025.

Svar:

I artiklen henvises til, at et privat behandlings- og specialundervisningstilbud i Kolding Kommune skal lukke som følge af faldende tilgang af elever. Det indikeres også, at kommunens decentrale betaling for segregeret specialundervisning medvirker til, at færre elever segregeres – og at der er en risiko for at økonomiske hensyn prioriteres over hensynet til det enkeltes barns trivsel.

Allerførst vil jeg gerne slå fast helt generelt, at elever med særlige behov har ret til at få en undervisning, der modsvarer deres behov. Det er kommunernes ansvar, at elever bliver henvist til specialundervisningstilbud i fx specialklasser og specialskoler, hvis de har behov for det.

Det omtalte skoletilbud er et privat behandlings- og specialundervisningstilbud, som ifølge artiklen, må lukke grundet faldende elevtal. For behandlings- og specialundervisningstilbud gælder der et minimumskrav om, at tilbuddet skal være normeret til mindst 10 elever ved skoleårets begyndelse. Kravet er indført af hensyn til at sikre, at undervisningstilbudene skal være både økonomisk og fagligt bæredygtige. Minimumskravet er med til skabe en ramme, hvor eleverne kan få et fyldestgørende undervisningstilbud i et undervisningsmiljø, hvor de kan udvikle sig både fagligt og socialt.

Det er kommunernes ansvar, at eleverne får den støtte, som de har behov for. Det er derfor også op til den enkelte kommune lokalt at prioritere,

hvordan ressourcerne på tværs af almen og specialområdet prioriteres på bedst mulig vis. Mange kommuner rapporterer om stigende udgifter til specialundervisning. KL estimerede i 2023, at omtrent hver fjerde krone i folkeskolen anvendes på det segregerede specialundervisningsområde. De segregerede specialundervisningstilbud er dyre, og det er en økonomisk udfordring mange steder. De penge, der bruges her, kan ikke samtidig bruges på almenområdet.

Derfor er mange kommuner også i gang med at omstille almenområdet, så det i højere grad end i dag kan favne skoledistriktets elever. Dette er både økonomisk og fagligt fornuftigt, og regeringen støtter denne udvikling. Samtidig vil der både i dag og fremover være elever, som har brug for segregeret specialundervisning. For mig er der ikke nogen modsætning mellem disse to formål.

I artiklen fremhæves kommunens finansieringsmodel som en mulig forklaring på de faldende elevtal på det privat behandlings- og specialundervisningstilbud. Sammenhængen mellem betalingsansvar for segregeret specialundervisning og andel af elever i segregerede skoletilbud har været undersøgt i forskellige sammenhænge. Konklusionerne varierer. En undersøgelse fra 2021 viser en signifikant lavere segregeringsprocent hos kommuner med fuldt decentralt betalingsansvar end kommuner med centralt betalingsansvar, mens kommuner med et *delvist* decentralt betalingsansvar ikke har en anderledes segregeringsgrad end kommuner med centralt betalingsansvar. En undersøgelse fra VIVE fra 2022 kan ikke konkludere, at elever med særlige behov i kommuner med decentralt betalingsansvar i højere grad fastholdes i almenundervisningen. Undersøgelsen kan heller ikke konkludere, at kommunernes organisering i form af betalingsansvar for segregeret specialundervisning og andel elever på specialskole havde en entydig sammenhæng med, hvor godt eleverne med særlige behov klarer sig fagligt eller i forhold til deres trivsel i skolen.

Med venlig hilsen

Mattias Tesfaye